Vammaisneuvoston lausunto palveluverkkovaihtoehdoista ja kaupungin muista sopeutustoimista

Vammaisneuvosto 28.9.2026 § 34
191/00.01.03/2025

Karkkilan kaupunki pyytää nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta lausuntoa palveluverkkoselvityksestä sekä kaupungin talouden sopeuttamisohjelmaan sisältyvistä muista sopeutustoimista.

Kaupunginhallitus on käynnistänyt palveluverkkovalmisteluun ja talouden sopeuttamisohjelmaan liittyvät kuulemiset osana kaupungin päätöksenteon valmistelua. Kuulemiset toteutetaan 22.9.–7.10.2026. Kuulemisten tavoitteena on huomioida eri kuntalaisryhmien näkemykset ja kokemukset osana vaikutusten arviointia ja päätöksentekoa.

Palveluverkkoselvityksessä tarkastellaan kaupungin palvelujen, toimipisteiden ja tilojen tulevaisuutta. Samanaikaisesti valmistellaan koko kaupunkia koskevaa talouden sopeutusohjelmaa, jossa arvioidaan eri hallinnonalojen mahdollisia sopeutustoimia ja niiden vaikutuksia palveluihin, toimintaan, henkilöstöön sekä kaupungin elinvoimaan.

Vaikuttamistoimielimiä pyydetään lausunnoissaan arvioimaan erityisesti

- palveluverkkovaihtoehtojen vaikutuksia kuntalaisiin,
- palvelujen saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta,
- kaupungin muiden sopeutustoimien vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin ja arkeen sekä
- mahdollisia näkemyksiä tai vaihtoehtoisia ratkaisuja valmistelun tueksi.

Lausunto voi olla vapaamuotoinen. Lausunnot tulee toimittaa Karkkilan kaupungin kirjaamoon viimeistään 7.10.2026. Lausunnot kootaan osaksi päätöksenteon valmistelua ja toimitetaan sivistyslautakunnan, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Lausuntopyyntö ja lausunnon valmistelua varten toimitettu aineisto ovat esityslistan liitteinä.

Ehdotus:

Päätösehdotus

Vammaisneuvoston puheenjohtaja:

Vammaisneuvosto antaa lausuntonsa palveluverkkovaihtoehdoista ja kaupungin muista sopeutustoimista.

Päätös

Hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua palveluverkkovaihtoehdoista ja kaupungin muista sopeutustoimista sekä toteaa lausuntonaan seuraavaa:

YLEISET HUOMIOT:

• Muistakaa vammais- ja vanhusneuvostojen tekemät aloitteet.

• Ihmisten tulotasojen eroja / pienituloisuutta ei monessakaan keinossa huomioida.

• Palveluverkosta yleisesti:

Vapaa-ajantoimintojen, joita vammaiset ja vanhukset erityisesti käyttävät, olisi löydyttävä keskustan alueelta. Esimerkiksi työväenopisto ja liikuntapalvelut täytyy olla keskustassa.

ESITETYT KEINOT

HALLINTO

• Vaikuttamistoimielinten yhdistäminen: Vammaisneuvosto edustaa kaikenikäisiä, tämä olisi yhdistämisessä huomioitava. Toki monet neuvostojen käsittelyssä olevat asiat ovat olleet samoja. Säästettävä summa yhdistämisestä on kuitenkin pieni.

TULOJEN LISÄÄMINEN

• Alle 18-vuotiaiden liikuntatilojen maksut: Alle 18-vuotiaita tulee rohkaista liikkumaan. Myös sosiaalinen kanssakäyminen ja yhteisöllisyys lisääntyvät liikunnan kautta. Maksu siirtyisi suoraan perheiden maksettavaksi. Neuvostot suhtautuvat maksuun kielteisesti.

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS

• Johdon henkilöstömenojen pienentäminen. Johtoporrasta saa supistaa

• Varhaiskasvatuksen ryhmien täyttäminen ja ryhmien määrän pienentäminen: Luonnollisesti ryhmät täytetään niin täyteen kuin mahdollista.

LUKIO

• Ranskan ja saksan opetuksesta luopuminen: Kielten opetus on nykypäivää.

• Erasmus-toiminta: pieni raha, jolla saadaan paljon vastineeksi. Ei poisteta.

• Tuki-kurssien vähentäminen: Tarvitaan lisää tukikursseja.

• Oppikirjojen hankinnat puolitetaan: Kun jossain on kirjoja otettu takaisin käyttöön, niin opiskelutulokset ovat parantuneet. Kannattaako tämä puolittaminen? Lukeminen muutenkin vähentynyt.

PERUSOPETUS

• Oppilaskuljetuksen kuljetusrajan nostaminen viiteen (5) kilometriin.: 5 km on liikaa 1.–2. luokkalaisille.

• Valinnaisaineiden opetusryhmäkoon nostaminen 16 oppilaaseen. Valtakunnallisen opetussuunnitelman ylittävien kolmen tunnin poisto tuntijaosta: Huomioitava seuraukset. Saako säästöjä?

• Vuosiluokkien 7–9 kotitalouden ja käsitöiden opetusryhmäkoon toteuttaminen työsuojelun ohjeistuksen mukaisesti 16 oppilaalla. Vähentää yhteensä 18 opetustuntia.: Onko mahdollista etenkin pakolliset aineet (:lla) toteuttaa luokkajakomuotoisessa opetuksessa?

• Erityisopetuksen resurssin vähennys 10 prosentilla (htv): Oppilaalla on oikeus erityisopetukseen. Miten säästöt saadaan?

• Ip-toiminnan neljän tunnin hintaa nostetaan 30 eurolla ja yli neljän tunnin hintaa 50 eurolla. Eurot (1640) kohdassa tulojen lisääminen: Onko tästä saatavilla maksuvapautusta tulojen perusteella?

• Ip-toiminnan lakkauttaminen: Ei ainakaan saa lopettaa.

• OPH:n rahoittaman kerhotoiminnan lakkauttaminen rahoituksen päätyttyä: Eikö nuorisolain 12 a § velvoita järjestämään? Miten tämä eroaa Harrastamisen Suomen mallin kerhoista?

• Oppikirjahankinnat -20 %: Arvioitava tarkkaan.

VAPAA-AIKA:

• Vuokrataan ulos tai myydään Vuotinaisten leirikeskus (AKA-arvio kesken): Aluetta tulisi kehittää ja markkinoida. (Oliko sopimuksessa / lahjoitusasiakirjassa jotain, ettei kaupunki voi yksinään päättää myynnistä / myydä?)

• Nuorten työpajatoiminnan lakkauttaminen tai Nuorten työpajatoiminnan pienentäminen ja muutos seinättömäksi, jää 1 htv työllisyydenhoitoon (sisältää poistuvan valtionavustuksen ja sisäiset vuokrat): jos yksikin nuori saadaan kiinnitettyä yhteiskuntaan, niin se kannattaa. Asiakasmäärä on pieni. Voiko nuorten työpaja saada enemmän tuloja? Työpajan nuorten tällä hetkellä tekemät työt jäisivät muiden tehtäväksi? Mikä on tällä hetkellä nuorten tekemän työn arvo? Voisiko työn hyödyn laskea myös?

• Etsivän nuorisotyön vähentäminen (-1 htv). Valtionavustuksen pienennys huomioitu: Kannattaako?

• Kaupungin kesätyöntekijöiden määrän puolittaminen: kesätyöpaikat kullan arvoisia. Säilytetään.

LIIKUNTAPALVELUT

• Liikuntapalveluiden henkilöstö- ja toimintavähennykset (koskee myös työväenopistoa): Seniorikuntosalin ohjaajamäärä tulee säilyttää.

• Liikuntapalveluiden ohjelmaoppaan painatuksesta luopuminen: Ei voi luopua, mutta jotain vaihtoehtoja voi miettiä. Yhdistetäänkö työväenopiston oppaan kanssa?

• Sivistyslautakunnan yhdistyksien avustuksien lopettaminen: Ei saa lopettaa.

KIRJASTO

• Kirjaston henkilöstövähennykset viidestä n. kolmeen, omatoimiaikojen lisäys, kokonaisaukioloaikojen lyhennys: Kirjasto on erittäin tärkeä palvelu. Liian iso leikkaus suunniteltu. Ikääntyneet ja vammaiset tarvitsevat enemmän henkilökohtaista palvelua.

TYÖVÄENOPISTO

• Kolme vaihtoehtoista ratkaisua:

1) oman toiminnan supistaminen esim. alla olevilla keinoilla: Anttilan rakennuksista voi luopua. Sijainti tarvitsee miettiä huolella, tarvitsee olla keskustassa. Kurssimaksuja on jo nostettu ja osa on hintavia. Kurssioppaan osalta kts. liikuntapalvelujen kirjaus.

2) Ei Hiidenopistolle tai lakkautukselle.

TAITEEN PERUSOPETUS

• Sijoitettava toimijat järkeviin tiloihin, mutta sisäisiä vuokria ei voi periä. Kohtuullinen avustus? Vrt. alle 18-vuotiaiden liikuntatilojen maksuttomuus? Ei voida suoraan verrata Vihtiin.

KAUPUNKIKEHITYS

• Aurauksen kilpailutus: Huomioikaa vanhusneuvoston aloite auraukseen liittyen!

• On pidettävä huolta esteettömyyden parantamisesta. Esteettömät parkkipaikat kuntoon.

• Monet kaupunkikehityksen säästöistä vaikuttavat etenkin vammaisten ja ikäihmisten arkeen ja hyvinvointiin.

• Ruokapalveluiden tuotantoselvitys/ulkoistusselvitys: jos ulkoistetaan, niin ei voida enää vaikuttaa.

• Ruokapalveluiden ruuan tason laskeminen (-10 % kustannus): ei voi laskea ainakaan ruoan ravintoarvojen tai laadun kustannuksella.

ELINVOIMA

• Elinvoimalautakunnan yhdistäminen kaupunkikehityslautakuntaan: Toimintaa myös kehitettävä, kun yhdistetään.

• Höökikyydin rajaaminen: myös kyliltä pitää päästä keskustaan.

• Miten joukkoliikenteen ja vuorojen karsiminen vaikuttaa asukkaiden kulkemiseen?

• Palvelupiste Serveri on tärkeä vammais- ja vanhusneuvostojen kohderyhmille.

KULTTUURI- JA MUSEOPALVELUT

• Kansankulman vuokrasopimus irtisanotaan. Korvaavat tilat kaupungin omista kiinteistöistä.: Vastaava tila täytyy olla. Tilan pitää olla esteetön ja saavutettava sekä käyttäjille ilmainen. Kansankulman sijainti ihanteellinen ja kulut pienet.

• Kaiku-kortista luopuminen (maksut ja työaika): Tärkeä monelle pienituloiselle. Ei luovuta, pikemminkin kehitetään.

• Elinvoimaltk:n jakamien yhdistysavustuksien lopettaminen.: Ei saa lopettaa.

PERUSOPETUKSEN JA VARHAISKASVATUKSEN PALVELUVERKKOVAIHTOEHDOT

• Varhaiskasvatuksen mahdollisten uusien tilojen esteettömyydestä huolehdittava. Nyhkälä on vaihtoehdoista esteettömin.